

Miniordbog

A

Ankeinstans: offentlig afdeling, hvor man kan klage over en afgørelse, fx fra kommunen.

ATP: forkortelse for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

B

Bemyndigelse: tilladelse til.

D

Dilemma: situation med flere valgmuligheder, der udelukker hinanden, og som hver især giver vanskeligheder.

E

Embedslæge: læge, der følger sundhedstilstanden i befolkningen og rådgiver staten, regionerne og kommunerne i spørgsmål om sundhed, social- og miljømedicin.

F

Faglige kompetencer: en faglig viden og kunnen inden for et bestemt område.

Formue: alt det, som en person ejer, som kan gøres op i penge (opsparing, aktier, obligationer, bolig m.m.).

Friværdi: forskellen mellem værdien af en ejerbolig og det beløb, som man skylder i lån.

Fuldmagt: en tilladelse fra en borger om at lade en anden (fx familiemedlem eller advokat) handle på sine vegne over for andre (fx kommunen).

G

Globalisering: betyder, at noget er verdensomspændende. Danmarks afhængighed af udviklingen i resten af verden.

I

Industrialisering: et samfund, der domineres af de store byer og hvor den største klasse er arbejderne.

Informationssamfund: et samfund, der domineres af en voldsom teknologisk udvikling, hvor fx mobiltelefoni og computere er en uundværlig del af hverdagen.

K

Kommunalbestyrelse: en gruppe af folkevalgte politikere med et overordnet ansvar i kommunen. I nogle kommuner bruges i stedet betegnelsen "byråd".

Kommunalreform: en aftale, der trådte i kraft i 2007. 271 kommuner blev lagt sammen til 98 kommuner, og 13 amter blev til 5 regioner. Kommunalreformen indeholdt en ny opgavefordeling mellem kommuner og regioner.

L

Liberal: når man mener, at samfundet udvikler sig bedst, hvis markedet og den frie konkurrence styrer udviklingen på flest mulige områder.

Logopæd: arbejder med at træne borgers kommunikationsevne og sprog.

M

Middellevealder: er den gennemsnitlige alder, som et nyfødt barn forventes at leve.

O

Omsorgsforpligtelse: som kommunalt ansat har man ifølge loven en aktiv omsorgsforpligtelse over for personer med betydelig nedsat funktionsevne.

Outsource: flytte arbejdspladser til områder i verden, hvor arbejdslønnen er lav.

Overførselsindkomster: indkomster, som borgerne får fra det offentlige, uden at borgerne giver en direkte modydelse for indkomsten. Det gælder fx børnepenge, arbejdsløsheds-understøttelse og pension.

P

Primær: ordet betyder først, oprindelig eller grundlæggende i en rækkefølge. Efter primær følger sekundær.

S

Skandinavien: landområdet, som består af Danmark, Norge og Sverige. Disse lande deler deres skandinaviske sprog og i stor grad deres kultur og historie.

Socialpolitik: en politik for offentlig omsorg, herunder ideer, principper og motiver for social velfærd og social trivsel.

Statsforvaltning: den regionale statslige myndighed, der varetager statslige opgaver på områder, hvor det vurderes, at der er fordele ved at lægge sagsbehandling i de enkelte regioner.

Styrelse: en afdeling i et ministerium.

V

Velfærdskommissionen: en gruppe, der skulle komme med forslag til, hvordan det danske velfærdssamfund kan bevares i fremtiden. Velfærdskommissionen blev dannet i 2003, og i 2006 udkom kommissionens endelige rapport.